

Проблеми розвитку сучасного хореографічного мистецтва та шляхи їх вирішення : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Луганськ, 17-18 листопада 2011 р.). – Луганськ : Вид-во ЛДІМК, 2011. – С. 98-100.

УДК 37. 017. 92: 792. 8

**А.Є. Рехліцька
м. Херсон**

До питання виховного потенціалу хореографічного мистецтва

В сучасних умовах розвитку суспільства гостро стоїть питання морального, духовного розвитку підростаючого покоління. Важлива роль у вирішенні зазначеної проблеми, на думку науковців належить мистецтву (І.А.Зязюн, Н.Є.Миропольська, Л.М.Мосол, О.П.Рудницька, О.М.Отич, С.О.Соломаха).

В нормативних документах змінюється підхід до відбору та оцінювання змісту освіти з точки зору його виховного і розвиваючого потенціалу.

Хореографічне мистецтво при цьому займає особливе місце завдяки його комплексному впливу на людину.

Виходячи зі специфіки хореографічного мистецтва можна зазначити, що впливаючи на моральність людини, яка пов'язана насамперед з розвитком емоційно-моральної чуйності та на розвиток емоційної сфери особистості, удосконалюючи тіло людини фізично, виховуючи засобами музики духовно, хореографічне мистецтво викликає гаму різноманітних морально-естетичних почуттів, як у глядача, так і учасників хореографічних колективів: співчуття, радість, сум, захоплення, гнів та інші. Заняття хореографією допомагають набуту впевненості у власних силах, дає поштовх до самовдосконалення, постійного розвитку.[1. с.9]

В процесі історичного досвіду хореографічне мистецтво виступає як засіб збереження і передачі раціонального та емоційного досвіду людства. Образи, створені у народних танцях, класичному балеті передають емоційно- моральне ставлення до цінностей життя: людини, праці, стосунків між людьми та інше. На різних етапах людство зверталось до танцю як до універсального засобу виховання душі і тіла людини, засобу гармонізації виховання особистості.

У педагогіці хореографічне мистецтво розглядається: як частина духовної культури (М. М. Бахтін, Л. С. Виготський, Д. С. Ліхачев); духовний досвід залучення особистості до соціуму (Г. М. Андреев, В. Н. Шацька, В. І. Шепель); можливість пізнавальної, соціальної активності особистості й творчого саморозвитку (А. П. Єршова, В.В. Медушевський, Л. В. Торшилова).

В мистецтвознавстві термін «хореографія» роз'яснюється як галузь створення сценічного танцювального «номеру», балетної вистави, як відтворення фольклорної спадщини..

В мистецькій педагогіці хореографія розглядається як вид невербально- комунікативного мистецтва, який характеризується образно-створювальними пластичними діями.

В останні роки досягнуто певних результатів в дослідженні виховного потенціалу хореографічного мистецтва. Педагогіка хореографії значно розширила свій категоріальний апарат: визначена сутність і структура масової хореографії (С.В.Акішев, Н.А.Євстратова, Є.Н. Міхайлов); розглянутий процес хореографічної взаємодії: «викладач-учень» (Є. А. Бодіна, А. В. Долгополова, Т. Г. Севаст'яніхіна); відстежені зв'язки хореографії з іншими видами мистецтв та з особистістю дитини, її потребами і інтересами (А.І. Буров, Т. Г. Севаст'яніхіна, Л. П. Печко). Проте необхідно зазначити, що в теорії та практиці занять хореографічним мистецтвом недостатньо знайшли відображення процеси особистісного розвитку учасників дитячих хореографічних колективів. Багатолітній досвід керівництва дитячими хореографічними колективами дає підставу стверджувати, що без системи виховної роботи в дитячому хореографічному колективі особистість дитини розвивається

стихійно і достатньо часто спостерігаються такі негативні явища як заздрість, конкурентність, нетовариськість та інші.

Аналіз практики використання хореографічного мистецтва в розвитку особистості свідчить про протиріччя між потенційними можливостями хореографічного мистецтва в особистісному розвитку учасників танцювальних колективів та недостатньо ефективним практичним його використанням. Це пояснюється тим, що хореографічне мистецтво у змісті навчальних програм викладається через основи методики хореографічного мистецтва, а формування загальнокультурних, моральних якостей особистості школяра рахується другорядним чи взагалі не приймаються до уваги. Разом з тим, слід відзначити, що у мистецтві хореографії як раз і закладений певний набір цінностей, які мають стати основою особистості. Так, наприклад хореографічне мистецтво успішно реалізує розвиток толерантності, здібність до співпраці, відповідальність. Воно формує вміння приймати рішення і здійснювати їх; дозволяє учням реально оцінювати власні ресурси, усвідомлювати вибір сфери застосування своїх здібностей. Вивчення хореографічного мистецтва допомагає розвинути особистісний потенціал у дітей, а саме уяву, активне творче мислення, здібність розглядати явища життя з різних позицій, аналізувати стосунки між людьми, знаходити прекрасне в міжособистісних почуттях та інше.

Типовим недоліком у педагогічній практиці керівника дитячого хореографічного колективу є незатребуваність хореографічного мистецтва як динамічного процесу особистісного розвитку учнів.

Таким чином, в контексті нашого дослідження зазначаємо, що недостатність досліджень у педагогічній науці з використання засобів хореографічного мистецтва в особистісному розвитку учнів хореографічних колективів потребує розглядати танцювальне мистецтво як благодатний простір для особистісного розвитку дитини, що надасть можливості з'ясувати та обґрунтувати виховний потенціал хореографії.

ЛІТЕРАТУРА:

Фокина О. М. Хореография в общеобразовательной школе как средство гармонизации развития личности.:д автореф. Дис...канд. пед. Наук:13.00.01. Тюмень 2002. стр.21.